

Opatijo bajna...

Dragi čitatelji,

upravo sam se vratio iz Opatije gdje su održani državni seminari za nastavnike matematike osnovnih i srednjih škola. Bio sam, doduše, samo na jednom dijelu toga skupa jer tih dana nisam baš bio zdravstveno najbolje, ali ipak bih mogao reći ponešto o dojmovima. Ograničit ću se samo na doživljaj atmosfere. Polaznici, kao i uvijek vrijedni i savjesni, djelovali su pomalo umorno i zabrinuto,

možda i deprimirano. Nije se tu osjećala neka vedrina, živost, optimizam. Varam li se? Ne bih rekao. Tijekom mojeg radnog vijeka bio sam na gotovo svim skupovima za stručno usavršavanje nastavnika matematike, a bilo ih je sigurno više od 50. Organiziralo ih je Ministarstvo za prosvjetu. Družili smo se u Puli, Rovinju, Umagu, Opatiji, Crikvenici, Novom Vinodolskom, Zadru, Šibeniku, Splitu pa u Tuheljskim toplicama i gdje sve još ne, a neposredno pred sam rat bili smo u Vukovaru. Ti su skupovi trajali po tjedan dana, radilo se samo u prijepodnevnim satima, a poslijepodneva smo provodili u dugim šetnjama ili uz kavu bistreći probleme na koje smo nailazili u našem svakodnevnom radu. Sve je prštalo od vedrine.

Posebice su mi nezaboravni seminari u Makarskoj u režiji neuništivog Vinka Bajrovića. Uživali smo u prekrasnom prirodnom okružju uz izvrstan stručni program. Nositelj tih skupova bio je pokojni dr. Svetozar Kurepa koji je u to doba bio i voditelj radne skupine za nove programe. Pa kad već spomenuh dr. Kurepu, evo da načas skrenem s teme i pričam dvije crtice vezane uz njega i uz jedan od tih makarskih seminara. Čuo sam ih u ovcem društvu, uz kavicu na rivi.

Dr. Kurepa u Makarskoj. U pozadini dr. Boris Pavković, omiljeni sudionik svih stručno-metodičkih skupova.

Evo prve:

Kasno noću, profesor vidi sina za knjigom i upita ga:

- Učiš sine?
- Učim tata, učim.
- I ti sve to misliš naučiti napamet, stranicu po stranicu.

(Sin je spremao ispit na Medicinskom fakultetu).

- A kako drukčije!?
- E, sine moj, mi smo ti matematičari neki drugi svijet. Nama je cilj osvojiti kote s kojih onda kontroliramo cijeli naš teren.

U razgovoru o problemima s kojima se susrećemo u nastavi matematike netko je spomenuo i problem motivacije. Tada je profesor Kurepa rekao:

Nema većeg užitka od doživljaja intelektualnog otkrića. Kad bi nastavnik uspio postići da svaki njegov učenik učeći matematiku doživi takvo otkriće pa makar se radilo o ma kakvoj sitnici, bio bi to nezamjenjiv poticaj za učenje. E, tu iskrnu treba znati potpaliti.

I sad bih se vratio na početak, gdje sam pisao o dojmovima sa seminara u Opatiji. Nastavnici su posljednjih mjeseci bili izloženi nesmiljenoj hajki nekih izdavača udžbenika, pred njima je Državna matura čiji će mogući slabi rezultati biti pripisani njima, najavljene su radikalne promjene u sustavu obrazovanja. I kako onda biti vedar? Posebice da ti se smrkne kad se sjetiš "prljavih igara" oko izbora udžbenika. Prosvjetari su i opet bili udarna tema u novinama i na TV-u. Pogledajmo samo ove naslove:

Pravilo da udžbenici traju 4 godine urodilo većom korupcijom. A u podnaslovu stoji: **Nakladnici nude mito ako se uzmu njihove knjige, a neki učitelji i sami traže da im se daruje.** Nakon nekoliko dana u istim se novinama pojavljuje novi članak: **Daju mito učiteljima da bi se odlučili za njihove udžbenike,** a podnaslov kaže: **Državno odvjetništvo dobilo je pisma nastavnika koji optužuju pojedine nakladnike za korupciju.**

Ne bih sad navodio još i komentare čitatelja na ove tekstove. Oni su nerijetko zločesti, konfuzni, nepismeni. No ono što će ostati iza ove hajke bit će samo još tamnija slika o jednom časnom zvanju koje se tako olako obezvređuje. Da je ponuda nekih izdavača uistinu bila bogata, o tome nema dvojbe, a kakav je bio odziv, ne zna se. Novinari su zašutjeli, reklo bi se po narodnoj "Pojeo vuk magare". Tek je na nastavnicima ostao još jedan trag blata. Ako me pitate, osobno uopće ne vjerujem da je u tim mutnim poslovima sudjelovao znatniji broj kolega. Skloniji sam povjerovati da je riječ o iznimkama, a da velika većina ipak razmišlja kao jedna mlada nastavnica koja na Listi između ostalog piše:

Mene su tlačili još i više jer mi je jedna promotorića bivša susjeda pa me i kući stalno zvala i pitala što smo odlučili. Ovako nešto odvratno još nisam doživjela. Čak sam razmišljala da odem na bolovanje i isključim mobitel.

I što sada reći, osim: tužno i ružno.

Otvorimo mi radije ovaj broj našeg Miš-ka. Sadržajno je vrlo raznovrstan i, vjerujem, zanimljiv. No upozorio bih ipak na zapis o jednom pomalo neobičnom matematičaru, matematičaru-pjesniku, dr. Vladimiru Devidéu. Jednom je sâm rekao kako književnici na njega odmahuju rukom: *Ma pusti Devidéa, on ti je matematičar.* A matematičari pak govore: *Ma pusti Devidéa, on ti je pjesnik.* Dr. Vladimir Devidé jedno je i drugo. Tomu svjedoče njegova djela iz obaju ovih, kako bi netko mogao pomisliti, nespojivih područja. Sad mi pada napamet da je veliki Weierstrass rekao: *Matematičar koji nije pomalo i pjesnik nikada neće biti pravi matematičar.* Meni se čini, ako to uopće smijem komentirati, da Weierstrassa ne treba shvatiti doslovce, ali da ima istine u njegovim riječima.

Srdačno vaš

Pramir Dahić